

Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XV

Reus, Divendres 6 de Juliol de 1900

Núm. 3607

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals llibrerías d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Mallofré, carrer Junquera, 6.
No s' retornan los originals encara que no s' publicuin.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes...
provincias trimestre...
Extranjer y Ultramar...
Anuncis, a preus convencionalis.

Farmacia Serra

12 ANYS

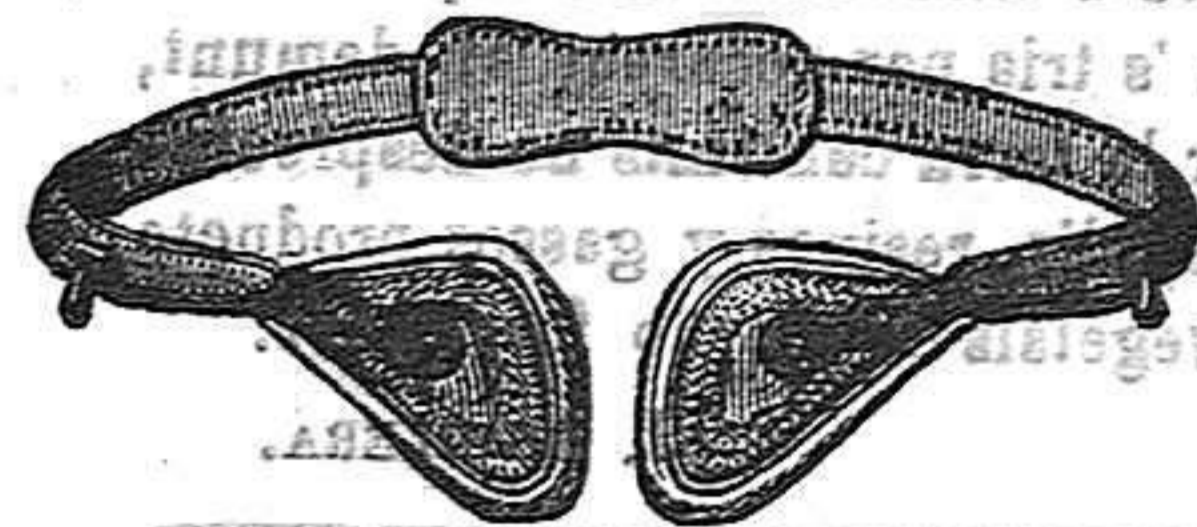
de continuades curacions y d' una acceptació general, son las millors probas pera demostrar que

XAROP SERRA

es lo millor remey pera combatre per crónica y rebelde que sia tota classe de...

TOS

La que paga més contribució de la província.

IMPORTANTÍSSIM als herniats (Trencats)

Lo que acredita a una casa de comers no son precisament las alabansas inusitadas ni el reclam de falsos remittits y certificats, medis molt empleats en las grans capitals; pero aquí, ahont tots nos coneixem, sols los fetes ab sa incontrastable elocuencia assentan las reputacions; per aixó aquesta casa s' enorgulleix d' haver fet de cada comprador un parroquí y de cada parroquí un propagandista entusiasta.

Son molts los que han acudit a consultar-me creguts d' estar herniats (trencats) y fet lo regoneixement s' han convertut de lo contrari.

La opinió dels senyors facultatius d' aquesta comarca respecte al meu establiment «La Creu Roja» y «ls set anys de práctica en la casa Clausolles de Barcelona», son garantías que no olvida el públich.

Braguers de tota classe lo més práctic y modern pera la curació de las hernias

Especialitat en braguers de cautxuc pera la completa y prompta curació dels tendres infants.

Elastichs omoplàtics pera evitar lo carregament d' espatllas.

Faixas hipogàstricas pera corregir la dilatació y abultació del ventre.

JOSEPH PUJOL

cirurgiá especialista en lo tractament de las hernias

ESTABLIMENT LA CREU ROJA PLASSA DE PRIM-REUS

INSTITUT VACUNOGENO SUIS ♦ LAUSANNE

DIPOSIT EXCLUSIU A REUS

D. ANTON SERRA (farmacéutich)

Arrabal Santa Anna, 80

LINFA

PULPA

Tubo pera 2 a 3 vacunas	Plas. 1'25	Placas pera 3 a 4 vacunas	Plas. 1'50
Tubo pera 8 a 10 vacunas	1'50	Placas pera 6 a 8 vacunas	3'00
Tubo pera 20 a 25 vacunas	3'00	Pots pera 25 vacunas	8'00
Estutz ab 5 tihos pera 2 a 3 vacunas	4'00	Pots pera 50 vacunas	15'00

Secoló doctrinal

Las claus del Mediterrani

Tapemén la cara de vergonya.

Després d' haver llegit en periódichs estrangers cosas sobre las Balears, que no podiam dir, però que 'ns feyan inmensa pena, llegim en un diari de Madrid.

«Ocupándose de las islas Baleares, escribe un periódico militar:

«Bautizado ya con el nombre de «clave del Mediterráneo» el Archipiélago balear, es necesario que los que sueñan con su posesión se aperciban cuanto antes de que no queremos entregársela a nadie.»

Poco importa que nosotros no queramos entregar a nadie el Archipiélago balear si otro más fuerte se lo toma.

Tampoco queríamos entregar, al menos así es de creer, el Archipiélago filipino, ni Cuba, ni Puerto Rico, y sin embargo... ¡volaverunt!

Las terras cobrades dels moros pel nostre Jaume I, fetas civilizadas y lliures pel geni catalá, santificadas per las tumbas dels Moncadas y pel brossol den Ramón Llull, aquestes hermosas islas, carn de la nostra carn y os dels nostres ossos; aquí a la vista d' aquestas costas de marina abans invicta, capitanejada pels Lloria, Marquet y Vilamarí, los grans almiralls de Catalunya que la feren mestressa del Mediterrani... ¡avuy també en perill!

Si Catalunya hagués tingut... y tingué encara lo paper que li pertocava y li pertoca dintre d' Espa-

nya... lo domini del Mediterrani no hauria camviat de mans... ni s' parlaria ara ab impotent petulancia de no voler entregar las sevas claus, ni aquesta negativa se pendria ab broma aquí ni a fora.

¡Pobres de nosaltres!

Insult a Catalunya

A falta d' arguments fermes que emplear contra l' actitud noble, honrada, desinteressada y digna de Catalunya, l' odiós centralisme califica a aquesta de separatista, intentant demostrar que 'ls egoismes mercantils y las passions del mercat suran per sobre del amor a la patria, qual unitat tracta de destruir ab sa condnuts.

Aixís com se comprén que 'ls polítics de totas castes y condicions viuen molt bé ab lo present estat de cosas, puig en ell hi troban lo medi de satisfer, a costa del país productor, no tan sols las primeras necessitats de la vida, sino las superfluitats que la disbauxa porta, sens altre treball que 'l d' amotillar sa conciencia a las prescripcions del parlit que 'ls sosté y 'ls ampara, es també de claritat absoluta que han id' intentar siquera siga sens resultat, lo desprestigi de tot quan s' oposa a son actual predomini y a sos desitjos de constant regeneració social, paraula que avuy s' ha donat en fixar en tots los credos polítics, per atraure als il·luses y als tontos. De segur, que, allá al fons de sa conciencia, si es que pot tenirla qui com ells no repara en medis, ni s' fixa en los sacrificis que fa la patria, per onidar tan sols de que las condicions del sistema que 'ls manté no cambien, lloyta avans de tirar sobre Catalunya l' estigma de separatista; mes com

predomina l' instint de conservació, innat en los sers de totes menes, al clar concepte de la inteligencia emés ab perfecte acort ab l' impuls del cor, suprimeixen aquet y aquell, pera que 'la apetita carnalis tingan oberta l' ampla porta que la societat crea pera sa defensa y que 'l vici destruí per fer mes efectiu son predomini.

Es perfectament explicable la conducta dels polítics madrilenys, com es digna d' atenció y de tota classe de respecte la protesta rasonada y justa de nostra volguda terra, al oposarse al dictat de separatistas, ab que se la vol denigrar y escarnir.

No. Catalunya no aspira ni ha aspirat jamay a apartarse de sas germanas, las regions, puig a ellas la uneixen llasos historichs, etnics y socials indestructibles. Catalunya no ha somniat en aqueixa separació que sols cab en la obcecació y l' deliri propers a la pérdida de la rahó, y ab ella del sentit moral en que las societats viuen. Catalunya no vol que las fitas naturals que Deu li doná, per tenir fesomia propia y sagell espezial, ho sigan d' odi y de rancúnias, sino d' amor y afecte.

En quantes voltas las necessitats dels pobles d' Espanya tota, han fet que aquets oridesin a sas portes, ha respost sempre nostra terra ab lo consol més gran y ab la abraçada més estreta y carinyosa. Jamay se ha vist buscar en l' escusa lo modo d' evitar son compromís, que l' ha entés sempre precís y necessari. L' historia, ab sas eloqüents manifestacions, dona mil probes de lo que acabem de dir.

Si es tan gran l' esperit social de nostra poble; si en cada cor catalá sols hi nichan sentiments d' animació y germanor; si en sa estructura íntima resulta inaccessible a la malevolencia y al deshonor, a la venjansa y al descrédit; si sols pensa en son treball diari, que li es, al mateix temps que motiu de fonda satisfacció, font de sa envejable riquesa, obtinguda ab l' esforç de son geni creador y de sa incansable activitat; si tot aixó es cert, com ho proclaman molt alt sos triomfs en las ciencias y en las arts, en l' agricultura y en l' industria, davant del mon enter, que te a Catalunya com a modelo, ¿com es possible que aquesta tingui la manía separatista y desitja viurer sola, com ho fan los pobles petits, entechs y miserables, apartats del traqueteig social, que es pera aquells lo que 'l oxigeno, en l' ayre respirable?

Catalunya sospita per altre ideal més gran, mes hermós y mes digne: vol ser espanyola, pero al propi temps desitja mouers lliurement y sens trabas dintre del estat, respectant los principis y furs dels altres pobles, en los quals se fonamenta sa prosperitat, prestigi y riquesa, per lo mateix que ha d' esperar lo respecte als seus, que considera venerables y mereixedors del major nombre d' atencions, porque en ells encarna l' esperit d' aquesta noble terra, en altre temps tan ditxosa y estimada y avuy tan escarnida y malehida.

La guerra del Transvaal

Quan l' informació del teatro de la guerra, per sas deficiencias y excessiu laconisme, no 'ns proporcionan bastants detalls pera reconstituir ab exactitat la situació de las forsas beligerants, l' interés que poguessin tenir certes noticias com, per exemple, la referent als moviments que efectúan las tropas británicas pera embolicar los núcles boers que mana Dewet, decou per complet y deix en nostre ánim los mateixos dop-

tes y vacilacions que si se 'ns enuncies altre operació qualsevol encaminada sobre un punt absolutament desconegut.

¿Quin es, en efecte, la sota d'acció de las forsas republicanas que dirigeix Dewet? ¿Quins son, á quan ascendeixen y de quins elements disposan los efectius d'aquest quefe boer? Sense saber aquestos pormenors inútil sería apreciar l'importancia ni formar cálculs sobre los resultats de l'operació envolvent que sembla ha comensat á desenrollar lo general Roberts pera inutilisar aquesta part de las forsas enemigas que té á retaguardia.

En la regió y Nordeste del Estat d'Orange y á la dreta de la via férrea de Pretoria hi ha sota montanyosa limitada al Nort per lo riu Vaal, al Oest per los pobles d'Heilbron, Lindley, Senekal y Ficksburg y al Est per la frontera del Natal, qual centre es Bethelém, residencia actual del president y govern de la República d'Orange.

En aquesta sota operan las forsas boers que s'troban á las ordres de Dewet y que constanment atacan los destacaments y convoys inglesos immediats á la via férrea y encara amenassen ab la destrucció de dita via al més petit descuyt de las forsas británicas encarregadas de custodiarla.

La experiencia dels fets á demostrat á lord Roberts que la primera y més gran dificultat que s'oposa al éxit que s'proposava obtindre de l'acció de sas tropas, es precisamen l'existencia en la citada sota de las forsas boers de Dewet, que no baixan segurament de 6.000 á 8.000 homes; puig ademés d'obligar al generalíssim británich á distraure forsas nombrosas en vigilar y contenir los moviments atrevits d'aquestos tábiles adversaris, lo perill constant que s'troba la línea de comunicació y provehiments del exércit de Roberts pot en un moment donat reduhir á aquést á crítica situació.

Aquestos temors obligaren al generalíssim á delindrar sas operacions en lo Transvaal y l'decidiren, per últim, á combinar un plan encaminat á natejar completament d'enemichs la sota Nordeste d'Orange.

Conseguit aquest proposit, si es que ho conseguixi, podrá emplear molts de las forsas que avuy té repartidas sobre sas líneas de comunicació en las operacions que hagi de realisar després sobre lo núcle principal de las forsas contrarias que s'fortifican en las montanyes del Transvaal y assegurar d'una vegada la regularitat de son servey d'abasteixements.

Ab aquest objecte, segons nos diuen los telegrams, se ha iniciat un moviment combinat de cinch columnas que desde diferents punts de sortida voltarán sobre la sota d'acció de Dewet pera enrotllarlo á aquest per complet.

L'informació, ab sa fidelitat de sempre res diu sobre aquestas cinch columnas: es de suposar, no obstant, que una surti de Heidelberg sobre Villiersdorp; altre desde Standerton sobre Vrede; las otras tres sortiran respectivament desde Senekal, Lindley y Heilbron sobre Bethelém y Reitz.

¿Conseguirán son proposit? ¿Se resistirán los boers fins al punt de causar algun serio descalabrament á las diversas columnas de atac? ¿Lograrán en altre coburlar lo cerco, rompre la línea inglesa y retirarse sobre lo Nort pera ajuntarse á las forsas boers del Transvaal?

Prompte ho sabrem.

Adobs vegetals

L'adob vegetal pot ser: plantas cultivadas com adob vert, plantas del bosch colgadas ó bé residuos d'altres vegetacions ó industrias agricolas. Ans, molt avans de que 'ls sabis agrónoms y naturalistas haguessin descobert que 'ls llegums tenian la propietat d'absorbir directament de l'ayre atmosfèrich grans cantitats de nitrogen, los pagesos ja feyan ús de las beses, que cultivaven unicament per colgar un cop haguessin adquirit cert desenrollament. La práctica demostrava que aquest sistema d'adob deva molt bon resultat. Columela diu en sa immortal obra, los dotze llibres d'Agricultura: «Hi ha algunas plantas que adoban la terra. Del llubi y besa no 'n tinch cap dubte mentres que un cop segats se 'ls colgui ab l'aixada avans no se sequin».

L'ús de l'adob es de gran conveniencia per la baratura en que s'obté l'adob, y en certas comarcas de montanya en que 'l transport se fá difícil, no solament es convenient, sinó necessari. En altre lloch d'aquest llibre havém fet notar las grans cantitats de nitrogen nítrich que las terras ben adobadas perdian, si las plajns de la tardor las trobaven nuas; pérduas degudes á la gran activitat que 'ls ferments nítrichs prenén ab l'humitat que 'n aquellas temporadas tenen

las terras. Aquestas pérduas, ne sols son insignificants ab lo cultiu de llegums, sino que ademés assimilan grans cantitats del nitrogen del ayre, enriquint així encara més la terra conreable.

Ja hem explicat que, gracias á las experiencias de M. Helriengel y Wilfáth, se sap que los llenguas absorbeixen lo nitrogen del ayre atmosfèrich per mediació d'un micro organisme que s'desenrolla en las sevas arrels. De modo que 'l cultiu de las llenguas com adob produheix dos efectes amillorants. Primer: impedeix las pérduas del nitrogen nítrich que tenen lloch en las terras nuas. Segón: dona á la terra tot lo nitrogen que las llegums han prés de l'ayre atmosfèrich. L'adob vert se pot dir que és convenient á totes las terras: en las ltengeras perquè 'ls hi dona l'humus que 'ls hi es tant convenient; en las fortas perquè cap substancia es nitrificada tant rapidament. Vegis, si no, lo quadro següent (1). S'emplea un gram de nitrogen per cada substancia.

Nitrogen nítrich format per kg. de terra.

	Terras llengeras	Terras compactes
Adob vert.	183 mg.	88 mg.
Sang seca.	161 »	3 »
Sulfat d' amoniach.	268 »	5 »

En una paraula: l'adob vert, per la seva facilitat d'emplearlo en tota mena de terra, son poch cost y los seus beneficiosos efectes que la rahó y la práctica confirman, es un dels adobs mes preciosos de que s'pot fer ús. Vegis lo quadro de la composició elemental de las llegums mes usats com adob vert:

	Nitrogen	Acid fosforich	Potassa	Calcs
Besses.	0.56	0.13	0.43	0.35
Llobins.	0.50	0.11	0.15	0.16
Trebol vermell.	0.43	0.08	0.26	0.36
Id. roig.	0.48	0.13	0.44	0.48
Colza.	0.46	0.12	0.35	0.23
Pipirigall.	0.37	0.20	0.47	0.26
Fayol.	0.39	0.08	0.38	0.50

Las plantas que donan mes bon resultat per cultivarlas per adob á Catalunya son: la besa, lo llobi y la llantia. La sembra té de ser primerenca; á últims d'Agost ó primers de Setembre, segons sigui la suó que hi hagi en la terra. Se colgan á la florida, que será el Febrer ó el Mars, segons lo clima. Per colgarlas s'usará l'arada ó bé la fange; millor aquesta.

L'adob ver es lo mes indicat per la vinya se sembran los llegums entre mitj de las passadas dels ceps y s'colgan á l'entrar la Primavera. Donan goig de venra las vinyas adobadas d'aquest modo, tant pel bon desenrollament que adquereixen com per la cantitat del fruyt que portan.

No sols s'usan per adob las plantas cultivadas en aquest objecte, sinó que s'pot fer ús de las que creixen espontániamen en lo bosch, per exemple la ginesta, rama de pi, mata, carsos, alzinall, etc., etc. ó bé las que s'produheixen naturalment en las marinas; joesch, canyates, etc. A las horas no sols se porta á la terra nitrogen, potassa, ácid fosforich, calcs etc., que aquestas plantas contenen, ó sian tots los elements fertilizants que las plantas necessitan, sinó l'humus que un cop colgadas se va formant poch á poch. Aquest modo d'adobar la terra s'ha empleat generalment á Catalunya en las vinyas, y es dona 'l nom de vallejat si conreu ó operació que consisteix en obrir valls entre mitj dels ceps, d'uns tres ó quatre pams d'ample per cinch ó sis de fondo, los que s'omplan de rama de pi, herbas de tota mena, colgentlas després poch á poch y á mida que, degut á las fermentacions que tenen lloch dins d'ells, los vegetals colgats van disminuint de volum.

En realitat aquest adob resulta un poch cart, puig que suposa un gran número de jornals i obrir los valls y l'acarreig de la llenya que s'hi colga. Més en los punts que, ja sia per tenir 'l bosch aprop, ja per la facilitat de las vias de comunicació, pugá darse una bona vallejada á una vinya, la veritat, en la práctica no he trobat adob que donés tant bons resultats. Y es comprén que te d'esser així, puig que no sols té importancia per la cantitat de materia fertilizant que posa á disposició de la planta, aixó sí, en forma insoluble, y aquí está l'aveutaje de l'adob, però que, gracias á las transformacions que sofreix dins la terra, s'anirá tornant soluble, podentse així aprofitarsen més cantitats, sino que s'trasbalsa tota la terra, es trenca 'l subíol, l'ayre penetra y circula per tot arreu, s'enriqueix la terra en humus producte de la descomposició dels vegetals, disposant á la terra perquè pugá retenir grans cantitats d'aygas. En una paraula; en los vinyats jo no he sabut trobar adob de millors condicions y més bons resultats.

A Catalunya, no sols s'usa l'adob vert en la forma explicada, aixó es, colgantlo en las valls obertas

(1) Deherain: Chimie agricole.

en la terra, sinó que és molt comú fer ús de feixinas, que s'cobreixen de terra oremantles un cop realizada aqueixa operació, que s'en diu fer formiguers. Lo formiguer, es clar, que no té la forsa fertilisant d'una bona fumada ó d'una vallejada: mes en los punts ahont están faltats de fems presta grans serveys. En primer lloch s'ha de tenir en compte que son ús és limitat á las terras que tenen aprop los boscos en fer las feixinas, y en segon lloch s'usa generalment per terras de sembradura en las que, enterrantli llenya del bosch sense cremarla aprofitar lo blat d'ordi que s'hi sembrés per la rapidesa de la seva vegetació.

Los formiguers milloran las condiciones físicas de la terra, puig que per ferlos se té de donar una gran conreuada; mata las llevors de las herbas y larves d'insectes á conseqüencia de l'alta temperatura que s'desenrolla dins de cada formiguer; destrueix rapidament los vegetals empleats, que generalment són, ó rama de pi y mata, ó bé alsina y cascós barrejats ab ginesta, etc., etc., convertintlos en sals minerals de potassa, sosa y fosfats que quedan en las cendras, fácilmente assimilables per las plantas. Ademés, com que 'l formiguer queda gayre bé tapat y 'l fum que s' desprén de la combustió té d'atravesar una capa de terra gramalluda que ja s'tria per posarshi al demunt, quedan retingudas per la terra cantitats no despreciables de substangrasses, olis, resinas y gassos producte de la combustió dels vegetals de dins lo formiguer.

J. AGUILERA.

Esclofolles

Un dels tres alcaldes

Lo senyor Muñoa, declaró que havia acceptat la Alcaldía de Reus para fer un bé al poble.

Aixó no vol dir res més que 'l senyor Font li va fer molt mal á n'aqueix poble digno y honrado (com diu lo governador) y que 'l senyor Briandó desempenyava malament l'interinitat.

Nosaltres també ho creyém aixís, y aplaudím al senyor Muñoa per lo seu interés en fer un bé al poble. Però, aixó sí, li advertím que aqueix poble es molt deshagrehit, y si té d'anar en molt cuydado, cosa que creyém farà 'l senyor Muñoa, puig molts qualitats deu tenir quan accepta un cárrech que... Vaja, buenas.

Lo senyor Governador

Ab un cotxe de lloguer, lo senyor Governador, sortí de Reus para anar á Tarragona, acompanyat d'un policia y un civil.

Fugida sistema Dato.

La vinguda del ministre de Governació no podém dir que no portés res de profit. Y menos ho dirá, segurament lo senyor Governador. Algo s'apren. Poguersen enar descansat sense que ningú 'l vegés, es molt gran!

Y éll que jamás se espanta per las despedidas carinosas.

Segurament que fins que va arribar á Tarragona no va posar color als llavis, y més segur encare que cada arbre de la carretera li semblava un senyor Guasch ó un senyor Font. Tot y anant acompanyat Jay quina por!

J. DE R.

CRÓNICA

¿De que li serveix el senyor Governador civil d'aquesta provincia l'anar tant pel mon y l'tenir empleats gubernatius en algunas parts de la mateixa, si ni éll visitant pobles y ciutats s'entera, ó no se'n vol enterar, de las infraccions de la ley, ni sos empleats que 'n tenen coneixement ni donan compte?

Aquí á Reus mateix te un inspector que s' diu Cinto, que, en compte de far cumplir la ley impedint que s'jugui als prohibits, s'ocupa solzament en cobrar y tergiversar fets que comprometen la dignitat d'un poble.

¿Es que aquestos dias, senyor Luengo, tothom te que en la vergonyosa qüestió de l'Alcaldía de Reus y no s'poden ocupar d'altres assumptos?...

De un temps á aquesta part se comprén que á la provincia de Tarragona no hi ha mes que una feyna, la de treballar tots pera supeditar al caciquisme de Reus las forsas vivas y consolidar aquells insults que fer contra 'l poble llensá al passar en Dato aquell senyor de la noblesa castellana.

Lo recandat en lo dia d'ahir en l'Administració de Consums per diferents especies puja la cantitat de pessetas 128863.

Secoló comercial

MOVIMENT DEL PORT DE TARRAGONA

Entradas del dia 4

Cap. Despatxadas
Pera Liverpool y escalas, v. «Soto», ab. efectes.

J. Marsans Rof

Representant en Reus: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA AGNA, 28.

Cotisació a Barcelona a las 4 de la tarde d'ahir:

Interior	72'10	Aduanas	53'
Amortizable 5 0/0	91'75	Norts	77'40
Colonials	118 25	Alicants	21'80
Cubas 1886	85'12	Orenses	93'87
Cubas 1890	71'12	Obs. 6 0/0 Fransa	51'00
Filipinas	91'25	Id. 6 0/0	32'05
Exterior París	70'67	Id. 3 0/0	

GIROS

París 27'70 Londres 32'05
Ordres de Borsa pera Barcelona Madrid y París.—
Compra y venda al comptat de tota classe de valors.—
Descompte de cupons.—Compra de monedas d'or y
bitllets de tots los païssos.—Giros sobre Barcelona y
Madrid.

Bolsi de Reus

CARRER MONTEROLS, NÚMERO 27

Cotisació a Barcelona a las 4 de la tarde del dia d'ahir.

Interior	72'10	Cubas del 86	85'12
Orenses	21'80	Cubas del 90	71'12
Colonial		Amortizable 5 0/0	91'80
Norts	53'	Ob. 5 0/0 Almansa	98'
Alicants	75'35	Id. 3 0/0 Fransa	51'
Filipinas	91'25		

PARIS

Exterior 70'50 Interior 72'22
París 27'70 Londres 32'05

Se reben ordres pera operacions de Borsa Compra y venda al comptat de tota classe de valors cotisables de Borsa. Descompte de cupons y compra de monedas de tots los païssos.

Cambis corrents

en lo dia d'ahir donats per la Junta Sindical del Col·legi de Corredors de Comers de la palassa de Reus.

CAMBIS EXTRANJERS

	Ops.	Diner.	Paper.
Londres 90 dias fetxa.		31'55	
> 8 dias vista			
> vista		31'75	
París 90 dias fetxa			
París vista	27'40	27'40	27'50
Marsella vista	27'30		
Hamburg			

VALORS LOCALS

	DINER	PAPER	OPER.
ACCIONS	Ptas.	Ptas.	
Gas Reusense.	650		
Industrial Farinera	675		
Banch de Reus de Descomptes y Prestams	650	150	
Manufacturera de Algodón			
C. Reusense de Tranvias	25		
C. Reusense de Tranvias privilegiadas 5 per 100	300		

Anuncis particulars

AVIS

La Camiseria de JOSEPH MARTO-RELL, s'ha traslladat del Arrabal Santa Anna, núm. 10, al carrer de Monterols, núm. 40.

Gran noyetat en corbateria, géneros de punt botons y gemelos pera camisas.

Se confeccionan calsetets, camisas, colls y punys.

Especialtat en la mida

PASTILLAS FONT

Cloro-Boro-Sodicas a la Cocalna y al Mentol

Son lo millor remey en las laringitis catarrals en general, amigdalitis y faringo-laringitis, tant exudativa com ulcerosa y granulosa; tos faríngea, ronquera, afonia y en general en las inflamaciones de la gola, etc.

Dipòsit general. Farmacia de A. SERRA.—REUS.

De venta en todas las bonas farmacias y principals droguerías.

No 'ns podém acabar la sort que 'ns ha capigut als reusenchs de ser potser los únichs que podém dir sens embuts que tenim tres Alcaldes en una sola ciutat. Un de R. O., suspés per rebutjar insults que dirigi el poble un diputado de la naci6n; altre Accidental per suspensió del propietari de tal càrrech y altre de R. O. bis a qui fá pochs dias doná possessió lo governador de la provincia y a qui los regidors en la sessió darrera manifestaren no regoneixer com a tal Alcalde per ser ilegal sa possessió.

Estranyesas d' un Govern regenerador.

Es probable que dintre de pochs dias se publiqui a la vehins ciutat un diari catalanista.

Lo darrer número de la Revista Catalanista Juven-tut, publica lo següent sumari:

«La Torrentada», per Trinitat Monegal.—«Vindiquém la nostra causa», per Arnau Martínez y Serinà.—«Sabis del meu temps», per M. Urgell.—«Cosas del Liceu», per Joaquim Pena.—«Pompeya», per Joseph Mas y Casanovas.—«Caricatura», per Joseph María Folch y Torres.—«Teatres», per Emili Tintorer.—«Las festas musicales de Nüremberg», per Antoni Ribera.—«Novas».

Lo Sr. Muñoz ahir sortí a lluhir lo seu garbo pels nostres carrers ab motiu de la visita y exámens a las escolas públics.

En benefici del poble y pera provar que realment se sacrificava portava xistera.

Aquells que 'l saludan per coneixel a fondo quan s' havia perdut de vista, deyan:

Mira 'l com presúm: segurament que ja ha abdicat dels seus ideals de sempre atribuhint s'ls càrrechs honorífichs a tots los que anavan per regidors y 's bellugavan per la cosa pública.

Pera 'l Sr. Muñoz, en altres temps, tothom era Marqués, Comte, Gobernador y Ministre.

Avuy que 's veu que la vanitat era lo que 'l feya desbarrar, tothom ha de ser lacayo seu.

¡Com cambian los temps!

Tenim noticias que s'está gestionant entre la Comissió de festas de Targa y l' Orfeó del «Centro de Lectura», l'anada d'aquest a n' aquella ciutat ab motiu de las vinentes festas de la mateixa.

Celebrariam que 'l llorejat Orfeó figurés en lo programa de festas de la esmentada ciutat.

Ahir comensaren los exámens en les escolas públics d' aquesta ciutat.

Se troba vacant la plassa de metje cirurgiá titular de Torre del Espanyol, dotada ab lo sou anysl de 100 pessetas.

A Metaró hi ha caygut una gran plujaacompanyada de llamps y trons.

Una exhalació eléctrica caygué al para-llamps de la estació telefónica.

A consecuencia d' aquesta pluja d' abundancia d' aygua es tanta, que la Companyia de Dos Rius ne llensava ahir un gran sobrant pel conducte de la esmentada ciutat.

A Manresa y a Vich la pluja ha estat també molt abundant.

Després de la cura lo pago

Es cosa cómoda per tots y assegura als malalts la tan desitjada salut.

Pera més detalls llegeixis en 4.ª página **Miraculosos confits ó Inyección anti-venéreas y Roob anti-sifilítich COSTANZI.**

Secció oficial

Registre civil

del dia 5 de Juliol de 1900

Naciments

Cap.

Matrimonis

Joseph Pamies ab Engracia Alberich.

Defuncions

Joan Sanchez Borrell, 78 anys, Germanetas.

Secoló religiosa

Sant d' avuy.—Santa Dominica.

Sant de demá.—Sant Claudi.

RECADER DIARI DE REUS A BARCELONA.

EDUART ARGEMI, te 'l gust de participar al públich en general y a sos amichs en particular, que fa 'l viatge diari de Reus a Barcelona y vice-versa.

S' encarrega de tota classe de recados y comissions a efectuar ja sia a Barcelona ja en alguna de las estacions de la via de Vilanova ahont te correspondals.

Hora de sortida de Reus, 4'35 matí.

Id. d' arribada a Reus, 5'35 tarde.

Los encarrechs son entregats a domicili segons se desitji.

A Reus dirigirse al carrer de Llovera, 33, basté, y a Barcelona, Hospital 2 y 4.

Lo preu dels encarrechs es módich.

Lo recader compta ab totes las garantías exigibles.

LLIBRES

Poesías, de D. Eugeni Mata y Miarona.—Una pesseta, 'l tomo.

Rosari del cor, poesías de D. Francisco Gras y Elias.—Dues pessetas, lo tomo.

Se venen en l' impremta d' aquest diari.

Telégramas

Madrid 5.

S' ha tornat a parlar de la possibilitat de nombrar pera la presidencia del Tribunal de Comptes al amich de Pidal, senyor Catalina.

—Se fan travalls y preparatius pera l' envió de missions als nous territoris d' Africa que se han reconegut a Espanya en l' últim tractat de París. A aixó se referirán las ofertas del Govern de que prompte se colonisarian los márges del riu Muni.

—Resoltament sortirà la Cort lo dimars a la nit, arribat a San Sebastián a las onze del matí del dimecres.

—Suposa lo «Liberal» que lo Sr. Sagasta parlaria en lo Palau de tots los assumptos, inclós lo del projectat matrimoni de la primcesa d' Asturias, exposant sobre tots ells sa opinió.

—Lo jefe dels liberals ha dit que la reina manifestá que anirá a Asturias, puig té gran desitj de coneixer aquella regió.

Se proposa visitar entre altres punts Avilés.

—Ha sortit de Cádiz l' escuadra de Cámara, que está formada per cinch barcos.

—Ha sigut embargat lo president dels gremis de Madrid é individuo del Directori de l' Unió Nacional Sr. Bermejo.

—Ahir nit en l' estació del Nort li robaren la cartera al Director general d' Obras públicas Sr. Alzola.

—S' han reunit com de costum los Ministres en Palau pera celebrar Consell baix la presidencia de la reina.

Lo jefe del Govern ensalá la obra económica del gabinet.

París, 5.

Stokolmo.—Lo Rey ha nombrat ministre de Suecia y Noruega a Lisboa al senyor Gude, actualment ministre en Madrid.

—Shangha.—Lo cónsul d' Espanya ha manifestat que 100.000 boxers tenen cercats als europeus refugiats a la legació inglesa de Pekin y que sa situació es desesperada.

Los periódichs publican un edicte del príncep Tuan, en lo que s'ordena als virreys que envihin los barcos de guerra xinos pera que ataquin als barcos estrangers.

S' ha ordenat als estrangers que surtin de Pekin en lo plasso de 24 horas.

Lo general Kangyi ha sigut nombrat generalísim dels boxers.

Lo dia 27, 15.000 boxers y soldats xinos atacaren las legacions estrangeras en Pekin, foren retxassats.

Imp. C. Ferrando, Plassa de la Constitució, 7

MIRACULOSOS CONFITS COSTANZI

O INJECCIÓ ANTIVENÉREOS Y ROOB ANTISIFILITICH

A. SALVATI COSTANZI
Carrer Diputació, 435.
Barcelona.

No pocs envejosos sufríen grandement per lo favor cada dia més creixent que mereixen del públich de totes nacions los Remey Costanzi, que han curat milis de malalts de venéreo y sífilis encare sent sos mals crónichs de més de 20 anys. Dits medicaments son d'efecte tan maravellós para ls estranjiments uretrales, que en 20 ó 30 dias están totalment curats, evitant además las perillosas candelillas. En dos ó tres dias será radicalment curada la purgació recent y en cinch ó sis dias la crónica y gota militar. Inmillorable para las úlceras y flujos blancos de las donas, arenillas y catarros de la vejiga, escosores uretrales, cálculos, retencions d'orina y demés infeccions genito urinarias y especialment la sífilis encare que sea hereditaria. Para la curació de la sífilis, lo Roob y especialment la sífilis encare que sea hereditaria. Para la curació de la sífilis, lo Roob ha donat probas patentes d'una superioritat incontestable sobre tots los antisifilitichs fins ara coneguts, porque es l'únic que no conté loduro de Potasio ni cap sustancia Mercurial. Per lo contrari, la missió del Roob estriba precisament en contrarrestar los efectos de tals sustancias, tan desastrosos para la salut, ja que com es sabut causan malalties no molt fáciles de curar. Lo Roob te además la ventaja de poderse usar ab profit en cualsevol mes del any. Als increídols se 'ls hi admet lo pago una vegada curats, previ lo tracte especial y exclusiu de l'inventor. Carrer Diputació, 435, Barcelona.— Preu de la Injecció Costanzi, pessetas 4. Preu dels Confits antivenéreos para quins no vulguin usar inyeccions, pesseta 5. Roob antisifilitich, lo Frasco, pessetas 4. Para provincias afegir pessetas 1'00. Dits medicaments están de venta en totes las Farmacias A Reus en la Farmacia de D. Anton Serra, Arrabal de Santa Anna, 80, en la del Dr. Carpa y en la Droguería de D. Francisco Freixa Plassa de Prim, 1.

LLET PURA DE VACA

VACAS SUSSAS

Hort de Pau Abelló

Se ven al carrer primer del Roser núm. 4.

Interessant als vicultors

CARTILLA RÚSTICA

PERA US DEL CULTIVADOR

VINYA AMERICANA

Per la Redacció de «El Labriego»

Vista la bona acollida que ha meregut la primera edició d'aquesta CARTILLA RÚSTICA impresa en idioma catalá, tota vegada que 's vegé agotada en un breu espay de temps, la Redacció de «El Labriego» cregué convenient procedir á sa reimpressió al castellá, degudamentamentada. Dita CARTILLA la ferma un volumen en 8.ª major de 440 páginas y 's ven al preu de 3 rals l'exemplar en aquesta impremta.

Societat general de transports marítims a vapor de Marsella

Serveys del mes de Juliol de 1900

Línea directa para 'l Rio de la Plata

Sortiran de Barcelona directament para Montevideo y Buenos-Aires los magnífichs y rápidos vapors francesos

lo dia 1 de Juliol lo vapor «Provence»
lo dia 2 de Juliol lo vapor «Italia»

LÍNEA PERA 'L BRASIL Y RÍO DE LA PLATA

Sortirá de Barcelona lo 27 de Juliol para Dakar, Rio Janeiro y Santos lo grandís y acreditat vapor francés

Consignataris á Barcelona, RIPOL y C.^a, Plassa de Palacio.—Barcelona.

OJO = AGRICULTORS = OJO

Si voleu conservar vostra Vinya, Olivera, Taronjer Limoner y arbres fruyters, proben lo polvo SUBLIMIOR que 's donat molt bons resultats á Krensa, segons marca registrada que posseheix son inventor y fabriquant, Mr. Claris de Poulouze, contra las malalties Mildin, Blach Rot, Oidium, Codrillis, Antraxosa, Ayrals, Pulgons diversos Altias, Liguens y Musgos, sense necessitat de sofre ni sulfat. Dirigirse á son representant en aquests D. MATIAS ESTEVE, (kiosco), passalg Mata.

Ferrocarril económic de Reus á Salou

Servey de trens

que regirá desde 1 de Juliol de 1900.

SORTIDAS DE REUS		SORTIDAS DE SALOU	
A las	4'10 matí	A las	4'56 matí
»	5'45 »	»	6'30 »
»	7'20 »	»	7'21 »
»	8'09 »	»	8'10 »
»	9'00 »	»	10'01 »
»	10'48 »	»	10'49 »
A las	12'35 tarde	A las	2'33 tarde
»	2'32 »	»	3'15 »
»	3'14 »	»	3'57 »
»	3'56 »	»	4'39 »
»	4'38 »	»	5'21 »
»	5'20 »	»	6'03 »
»	6'02 »	»	6'45 »
»	6'44 »	A las	7'25 nit
»	7'24 »	»	8'15 »

Servey de trens combinats desde la Ciosa de Mestres á la estació.

SORTIDAS DE LA CLOSA DE MESTRES

Matí: 5'40, 7'12, 8'00, 8'45, 10'40.
Tarde: 12'30, 2'15, 3'10, 3'52, 4'34, 5'16, 5'58, 6'40, 7'20.

Lo tren que surt de Reus á las 4'10 del matí y 'l que surt de Salou á las 8'15 de la nit no tenen enllaç ab lo tranvia.

Sífilis

Curació absoluta y radical de la SÍFILIS en breu plasso, en lo

SANATORI PERA SIFILITICHS

Carrer Major de la Bonanova, núm. 74

San Gervasi, Barcelona.

Para més informes, Dr. Abreu, carrer de Vergara, número 10, primer, Barcelona, ó en lo mateix establiment, al administrador Sr. Rumiá.

LA GRESHAM

COMPANYIA INGLESA DE
SEGURS SOBRE LA VIDA
Y DE RENTAS VITALICIAS

FUNDADA L'ANY 1848

Polissas indisputables.—Beneficis Capitalisats.
Primas molt moderadas.

LA GRESHAM te constituhit lo dipòdit exigít per las Lley-lunys, Plassa de Catalunya, 9, acers de la Ronda de la Universitat, Barcelona.— A Reus dirigirá á D. LLUIS DE PEDRO, Plassa de Prim.

LA PALATINE

Companyia inglesa de

Segurs contra incendis, esplosions y accidents.

Capital: 34.000.000 de pessetas

Oficina para Catalunya, Plassa de Catalunya, 9, acera de la Ronda de la Universitat.—Barcelona.

Comissionat a Reus, D. LLUIS DE PEDRO, Plassa de Prim